

Odgovor njegovoj uzoritosti kardinalu Matteu M. Zuppiju

Audijencija sa Svetim Ocem
(9. prosinca 2023.)

Odgovor njegovoj uzoritosti kardinalu Matteu M. Zuppiju, bolonjskom nadbiskupu, glede dva pitanja koja se odnose na čuvanje pepela pokojnikâ koji su kremirani

Pismom od 30. listopada 2023. (ur. br. 2537) kardinal Matteo Maria Zuppi, bolonjski nadbiskup, uputio je dva pitanja Dikasteriju za nauk vjere koja se odnose na čuvanje pepela pokojnika čiji su posmrtni ostaci spaljeni.

Posebno je izvijestio da je u Bolonjskoj nadbiskupiji osnovao Povjerenstvo čija je zadaća odgovoriti na sve učestalija pitanja ljudi koji žele spaljivati tijela svojih pokojnika te kasnije njihov pepeo prosuti u prirodi. Povjerenstvo također nastoji osigurati da ne prevladaju ekonomski motivi, na koje upućuje niži trošak prosipanja pepela, te dati smjernice što učiniti s pepelom pokojnika nakon što istekne rok za njegovo čuvanje.

Da bi bili usklađeni zahtjevi članova obitelji pokojnika s kršćanskim učenjem o uskrsnuću tijela i poštovanjem koje valja iskazivati pokojniku, bolonjski nadbiskup postavio je sljedeća pitanja:

1. Uzimajući u obzir zakonsku zabranu rasipanja pepela pokojnika, je li moguće pripremiti određeno i trajno sveto mjesto – kao što je slučaj s kosturnicama u kojima se zajedno prikupljaju i čuvaju kosti pokojnika – za zajedničko prikupljanje i čuvanje pepela krštenih pokojnika, navodeći osnovne podatke o svakom pojedinom da se ne bi izgubilo sjećanje na njih?

2. Može li se obitelji dopustiti da dio pepela pokojnog člana svoje obitelji čuva na mjestu koje je bilo značajno u životu pokojnika?

Nakon što je pažljivo ispitan sadržaj ovih pitanja, odlučeno je kako slijedi:

1) Uputi *Ad resurgendum cum Christo* o pokapanju tijela preminulih i čuvanju pepela u slučaju spaljivanja koju je objavila Kongregacija za nauk vjere 15. kolovoza 2016., u broju 5 o čuvanju pepela u posebnim urnama, navodi se da se pepeo mora čuvati na svetom mjestu (groblju) ili na posebno određenom prostoru, ako ga je za to odredila crkvena vlast.

Navedeni su i pastoralni razlozi za tu odluku: „Čuvanje pepela na svetome mjestu može pridonijeti smanjivanju opasnosti da pokojnik ostane uskraćen za molitvu i spomen rodbine i kršćanske zajednice. Na taj se način, nadalje, izbjegava mogućnost zaborava i nedostatka poštovanja, do čega može, prije svega, doći nakon što mine prvi naraštaj, jednako kao i neprilična ili praznovjerna postupanja“ (br. 5). Ovaj propis iz navedene *Upute*, zadržava svu svoju valjanost.

2) Naša nam vjera govori da ćemo uskrsnuti s istim tjelesnim identitetom, koji je materijalan, kao i svako stvorenje na zemlji, no ta će materija biti preobražena, oslobođena ograničenja ovoga svijeta. U tom smislu, uskrsnuće će biti „u ovom tijelu u kojem sada živimo“ (Formula *Fides Damasi nuncupata*) i tako se onda izbjegava svaki štetan dualizam između materijalnog i nematerijalnog.

Ali ova preobrazba ne podrazumijeva vraćanje identičnih čestica materije koje su tvorile tijelo ljudskog bića. Stoga tijelo uskrsnule osobe neće neophodno biti sastavljeno od istih elemenata koje je imalo prije smrti. Budući da se ne radi o jednostavnom oživljavanju mrtvoga tijela, uskrsnuće se može dogoditi čak i ako je tijelo potpuno uništeno ili raspršeno. To nam pomaže razumjeti zašto se u mnogim spremištima pepela (tal. *cinerari*) pepelovi pokojnikâ čuvaju zajedno, a ne odvojeno.

3) Pepelovi pokojnikâ potječu iz materijalnih ostataka koji su bili dio povijesnog puta koji je osoba proživjela, toliko da Crkva pokazuje osobitu brigu i pobožnost prema relikvijama svetaca. Ta pažnja i sjećanje vode nas i prema stavu svetog poštivanja pepelova pokojnikâ koje čuvamo na svetom mjestu prikladnom za molitvu, a ponekad i u blizini crkvi koje posjećuju njihove obitelji i bližnji.

4) Stoga:

A) Iz navedenih razloga, može se pripremiti sveto, određeno i trajno mjesto za mješovito sakupljanje i čuvanje pepelova krštenih pokojnika, navodeći za svakog osobne podatke kako se ne bi izgubilo sjećanje na njihova imena.

B) Nadalje, pod uvjetom da je isključena svaka vrsta panteističkog, naturalističkog ili nihilističkog nesporazuma te da se pepeo pokojnika čuva na svetom mjestu, crkvena vlast, poštujući važeće građanske propise, može razmotriti i ocijeniti zahtjev obitelji da dostojno čuva manji dio pepela njihovog srodnika na mjestu značajnom za povijest pokojnika.

Víctor Manuel kard. Fernández,
prefekt

Ex Audientia Die 9.12.2023

Franciscus